

MUZEUM OBOZOW JENIECKICH

Stalag VIII C Stalag Luft 3

ul. Lotników Alianckich 45, 68-100 ŻAGAŃ
tel./fax (0048) 68 478 4994, e-mail: muzeum@um.zagan.pl www.muzeum.zagan.pl

OSOBIŚCIE
2023-05-12
Nors
H

Żagań, 08.05.2023 r.

Sz.P.

Andrzej KATARZYNIC
Burmistrz Miasta Żagań

Sprawozdanie z realizacji działań dotyczących współpracy MOJ z organizacjami pozarządowymi w 2022 roku.

Muzeum na stałe współpracuje z grupami rekonstrukcji historycznych z kraju i zagranicy, stowarzyszeniami, oraz wolontariuszami skupionymi wokół w/w grup:

- Żagańskie Koło Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej
- Fundacja „Było Nie Minęło” - Adama Sikorskiego
- Stowarzyszenie KLUB PANCERNYCH
- Federacja Organizacji Polskich Pancerniaków
- Stowarzyszenie OGNIWO
- Stowarzyszenia Seniorów Lotnictwa Wojskowego RP
- Lubuska Grupa Eksploracyjna NADODRZE
- Lubuskie Muzeum Wojskowe w Drzonowie
- Związek Żołnierzy Wojska Polskiego
- Stowarzyszenie Byłych Jeńców Stalagu Luft 3 – Wielka Brytania
- Stowarzyszenie Byłych Jeńców Stalagu Luft 3 - USA
- ZHP Żagań
- Grupa Historyczna Lotnictwa Polskiego - Kraków
- Stowarzyszenie Miłośników Kolei „OK1”
- Centralne Muzeum Jeńców Wojennych Opole-Łambinowice
- Muzeum Wojska Polskiego Warszawa
- Stowarzyszenie 3 pułku czołgów średnich
- Żagańskie Stowarzyszenie Ratowania i Ochrony Zabytków
- Stowarzyszenie Przyjaciół Muzeum Obozów Jenieckich
- Towarzystwo Żagańskie

W ramach działalności statutowej, we współpracy z organizacjami pozarządowymi zorganizowaliśmy:

STYCZEŃ

Ferie zimowe z historią. Zorganizowano bezpłatne wycieczki po muzeum i terenach obozowych z przewodnikiem w ferie wtorki 18 i 25 stycznia.

LUTY

16 lutego - uroczystość z okazji 77 rocznicy walk o Żagań oraz ewakuacji obozów Stalag VIII C i Stalag Luft 3. Godz. 12:00 na pl. Gen. Maczka w Żaganiu. W programie Apel Pamięci oraz złożenie wiązanek kwiatów pod pomnikiem żołnierzy 1 Dywizji Pancerniej i 1 Korpusu Pancernego.

MARZEC

24 marca - uroczystości z okazji 78. rocznicy Wielkiej Ucieczki jeńców Stalagu Luft 3 w Żaganiu. Uroczystość odbyła się 24 marca 2022 roku o godz. 12:00 na terenie Muzeum Obozów Jenieckich przy ul. Lotników Alianckich 45 w Żaganiu. Uroczysty Apel Pamięci rozpoczął przelot samolotów F-16 Polskich Sił Powietrznych.

19 marca - Powitanie wiosny w Żaganiu. Zabawa przy ognisku i spotkanie z kulturą dawnych Słowian na terenie Parku Książęcego.

26 marca - 46 Cross Żagański na terenie muzeum. Dodatkową atrakcją podczas imprezy był pokaz sprzętu wojskowego. Czarna Dywizja zaprezentowała czołg Leopard 2PL, będący na wyposażeniu 10BK Panc. Natomiast żołnierze amerykańskiej 1ABCT zaprezentowali bojowy wóz piechoty Bradley M2.

KWIECIEŃ

23 kwietnia - ustawiono kolejne dwie odnowione tablice informacyjne. Cmentarz jeniecki z okresu I i II wojny światowej oraz mogiła żołnierzy napoleońskich z 1813 roku. Prace we współpracy z Żagańskim Stowarzyszeniem Ratowania i Ochrony Zabytków oraz Stowarzyszeniem Przyjaciół Muzeum Obozów Jenieckich w Żaganiu.

30 kwietnia - majówkowe nocne zwiedzanie obozu z przewodnikiem.

MAJ

2 maja - uroczysty przemarsz z okazji Święta Flagi.

6 maja – uroczystość z okazji zakończenie II wojny światowej – pl. Maczka

14 maja - Noc Muzeów. Bezpłatne zwiedzanie muzeum z przewodnikiem o godz. 16:00 i 18:00. O godz. 20:00 wieczorna wycieczka po terenach obozowych.

CZERWIEC

9 czerwca – MOJ weszło w skład wyjątkowego na skalę światową konsorcjum „Liga Pamięci Jenieckiej”. To sieć, której celem jest współpraca instytucji zajmujących się pamięcią jeniecką w zakresie upowszechniania wiedzy o historii jenieckiej i zagadnieniach pokrewnych.

Porozumienie tworzą:

- **Centralne Muzeum Jeńców Wojennych w Łambinowicach**

- **Fundacja Pamięć, Edukacja, Kultura (Stalag VIIIA) Zgorzelec**

- **Fundacja Gross Born (Oflag IID) Borne Sulinowo**
- **Muzeum Obozów Jenieckich w Żaganiu**
- **Centrum Kultury w Dobiegniewie – Muzeum Woldenberczyków,**
- **Polsko-Amerykańska Fundacja Upamiętnienia Obozów Jenieckich w Szubinie**

16 czerwca - prezentacja muzeum na LOKO-PIKNIKU – dworzec PKP

24 czerwca – muzeum odwiedziła kolejna z zaplanowanych na ten sezon wycieczka z Muzeum II Wojny Światowej z Nowego Orleanu. Tym razem jednym z uczestników był były gubernator Kalifornii Pete Wilson. Tradycyjnie po zakończeniu zwiedzania turyści złożyli kwiaty przy wyjściu z tunelu HARRY i tym razem zaszczyt ten przypadł gubernatorowi Wilsonowi.

MOJ od kilku lat współpracuje z National WW2 Museum New Orleans przy organizacji wypraw historycznych do Europy.

25-26 czerwca – współorganizacja rajdu off-road Rallye Breslau. Obozowisko uczestników rajdu zorganizowano na terenie Stalagu VIIIIC, przy drodze biegnącej do tunelu HARRY.

LIPIEC-SIERPIEŃ

W sezonie wakacyjnym oprócz projekcji w kinie plenerowym zorganizowano cykl bezpłatnych wycieczek z przewodnikiem w sobotnie po południa, wycieczki nocne po terenach obozowych z przewodnikiem w wakacyjne piątki oraz cykl warsztatów archeologicznych dla najmłodszych:

- „Wakacyjne soboty w muzeum” – bezpłatne zwiedzanie muzeum z przewodnikiem w wakacyjne soboty o godz. 12:00 – 23 lipca, 27 sierpnia
- „Szlakiem wielkiej ucieczki” – niedzielne wycieczki rowerowe: 10 lipca; 14 sierpnia – godz. 11:00
- „Stalag nocą” – wieczorne zwiedzanie terenów obozowych z przewodnikiem: 8 lipca; 5 sierpnia – godz. 20:00
- Kino plenerowe: 24 czerwca, 2 lipca, 15 lipca – 21:30; 12 sierpnia – 21:00
- Warsztaty archeo: 16 lipca, 6 sierpnia – 12:00

2 lipca - „Power Rower w Żaganiu”. Wydarzenie realizowane w ramach „Budżetu Obywatelskiego” przez Stowarzyszenia Turystycznego OGNIWO. Koszt 16.250,81 PLN.

22 lipca – publikacja kolejnego (nr 22) wydania Zeszytów Żagańskich

26 lipca - podpisanie porozumienia z Zakładem Karnym w Krzywańcu. Porozumienie realizowane w ramach programu resocjalizacji sprzyjającego readaptacji społecznej osób pozbawionych wolności pn. ZA MUREM. W ramach porozumienia będą organizowane lekcje historii na terenie muzeum połączone z pracami gospodarczymi i porządkowymi na terenie dawnych obozów jenieckich.

1 sierpnia – uroczystość z okazji rocznicy wybuchu Powstania Warszawskiego.

12 sierpnia – Noc Perseidów – obserwacje astronomiczne na terenie muzeum

27-28 sierpnia – prace przy mogile żołnierzy napoleońskich na terenie Stalagu Luft 3.

Dodatkowo oczyszczone zostały fundamenty aresztu obozowego (tzw. cooler) koło tunelu Harry. Wszystkie prace wykonali członkowie Żagańskiego Stowarzyszenia Ratowania i Ochrony Zabytków oraz Stowarzyszenia Przyjaciół Muzeum Obozów Jenieckich w Żaganiu.

WRZESIEŃ

1 września – uroczystość z okazji 83. rocznicy wybuchu II wojny światowej.

9-11 września – udział w Jarmarku Michała – korowód. Na zakończenie tegorocznej edycji Jarmarku Michała wyłoniono zwycięzcę konkursu "Kulturalny Tabor". Najciekawsze przebrania podczas jarmarkowego korowodu zaprezentowała Publiczna Szkoła Podstawowa nr 7 z Żagania.

Jedną z nagród dodatkowych było ognisko połączone ze zwiedzaniem muzeum i to wyróżnienie trafiło do Zespołu Szkół Technicznych i Licealnych w Żaganiu.

PAŹDZIERNIK

11 października - wernisaż wystawy pokonkursowej „Cztery pory roku”. Wystawa przygotowana przez muzeum była dostępna do końca roku. W ramach imprezy przygotowano także wycieczkę „Spacer z historią” po terenach obozowych.

20-22 października - udział w polsko-niemieckiej konferencji pt. „Ogrody i Parki Łużyc. Dziedzictwo kulturowe Europy” – ŻPK.

22 października - Na mocy zawartego porozumienia grupa skazanych z Zakładu Karnego w Krzywańcu uczestniczyła w pracach porządkowych na terenie muzeum. Prace, połączone z lekcją historii, odbywały się w ramach programu resocjalizacyjnego "Za murem".

25-28 października – na terenie Muzeum Obozów Jenieckich odbywały się Mistrzostwa Wojska Polskiego w biegach przełajowych. W tegorocznych zawodach udział wzięło dziewięć reprezentacji:

- 11. Lubuska Dywizja Kawalerii Pancерnej;
- 12. Szczecińska Dywizja Zmechanizowana;
- 16. Dywizja Zmechanizowana;
- 18. Dywizja Zmechanizowana,
- Siły Powietrzne,
- Marynarka Wojenna,
- Inspektorat Wsparcia Sił Zbrojnych,
- Wojska Obrony Terytorialnej,
- Uczelnie wojskowe.

Gościnnie w biegach uczestniczą klasy mundurowe z Kamiennej Góry, Żagania, Wschowy, Czerwieńska, Lubania, Rzepina oraz Gorzowa Wielkopolskiego.

28 października – Zbiory Muzeum Obozów Jenieckich powiększyły się o kolejne, bezcenne eksponaty. Oryginalna obozowa karta personalna, nieśmiertelnik jeniecki,

korespondencja obozowa i wiele innych pamiątek po jeńcu amerykańskim Stalagu Luft 3 przekazała córka oficera, Joanne Olson. Olsonowie spędzili w Żaganiu dwa dni, zwiedzając nie tylko muzeum i obóz, ale także zabytki naszego miasta.

LISTOPAD

6 listopada - prace porządkowe na terenie Stalagu Luft 3. Tym razem oczyszczony został zbiornik przeciwpożarowy na terenie sektora wschodniego.

Prace wykonali członkowie Stowarzyszenia Przyjaciół Muzeum Obozów Jenieckich w Żaganiu oraz Żagańskiego Stowarzyszenia Ratowania i Ochrony Zabytków.

11 listopada – Święto Niepodległości – uroczystość przy UM Żagań - nasadzenia czterech Dębów Pamięci.

12 listopada - otwarcie wystawy czasowej „Wyposażenie żołnierzy wojsk epoki napoleońskiej”.

Otwarcie ekspozycji poprzedziła prelekcja Franciszka Łuckiewicza z żarskiego Muzeum WOJEN I ŻYCIA pt.: „Wojska napoleońskie w Żaganiu i okolicy w 1813 roku”.

GRUDZIEŃ

8 grudnia – udział w konferencji „Europejskie narracje II wojny światowej. Obowiązek pamięci. Obozy jenieckie jako miejsca pamięci i edukacji regionalnej”.

Spotkanie zorganizowano w Europejskim Centrum Pamięć, Edukacja, Kultura w Zgorzelcu, w miejscu, gdzie w latach II wojny światowej funkcjonował obóz jeniecki Stalag VIIIA.

27 grudnia – 104. rocznica Powstania Wielkopolskiego – organizacja uroczystości przy pomniku na ul. Bema w Żaganiu.

DYREKTOR

Marcin Łazarz